Posudek vedoucí diplomové práce: Martina Holčáková - Strategie akulturace a vyjednávání identity u jedinců s migrační zkušeností

Diplomová práce Martiny Holčákové zachycuje téma akulturace mladých dospělých, kteří mají vietnamský původ a narodili se v ČR. Práce usiluje o porozumění fenoménu akulturace skrze životní zkušenosti těchto mladých lidí a zaměřuje se na nároky spojené s vyjednáváním identity v prostředí ovlivněném více kulturami, které jakkoliv mají řadu společných hodnot, obsahují i velké odlišnosti.

Práce je členěna do dvou částí – teoretické a empirické. Klíčové sekce teoretické části se věnují tématu akulturace, postavené na teorii J.Berryho, včetně kritiky limitů tohoto přístupu, dále tématu identity a popisu vietnamské komunity v České republice. Teoretická část je zpracována srozumitelně a výstižně, autorka čerpá z českých i zahraničních zdrojů a poskytuje komplexní přehled uvozující vlastní výzkum.

V empirické části se autorka podrobně věnuje otázkám metodologie, prezentuje vlastní analýzu a zakončuje diskusí a závěrem. Autorka volí autobiograficky laděný výzkumný design, v hloubkových rozhovorech preferuje volné vyprávění respondentů. Podařilo se jí oslovit 7 osob, ve věku mezi 22 – 27 lety, převážně se jedná o studenty VŠ. Někteří mají české i vietnamské občanství, někteří zvolili pouze české. S každým účastníkem byly vedeny 2 – 3 rozhovory, podařilo se tak získat velmi bohatý materiál, který autorka analyzuje pomocí strukturálního přístupu k narativní analýze a kategorické analýzy obsahu. Metodologická část je dle mého názoru popsána výstižně, poskytuje veškeré potřebné informace ohledně zvolených postupů. Vlastní analýza je pak členěna do šesti hlavních kategorií, a případně dalších sub-témat. Analýza je rozsáhlá, autorka jí věnuje přes 30 stran textu a snaží se porozumět co nejlépe specifické situaci svých respondentů. Za zajímavý výsledek analýzy považuji například to, že se prvním i posledním tématem analýzy stává budoucnost. Nejdříve spíše jako odraz postojů rodičů v kontextu „záruk lepší budoucnosti“, v závěru analýzy potom ve vztahu k tomu, jak vidí sami svou budoucnost, ať už ve smyslu dalšího studia, pracovního uplatnění nebo místa bydliště. Autorce prokazuje porozumění pro proměnlivou situaci vyjednávání pozice svých respondentů. V závěru konstatuje, že svým způsobem balancují na hranici obou kultur a hledají pozici novou, rozmanitější, která se vymaňuje z roviny typický Čech/typický Vietnamec, hledají nové spojitosti a pracují s tenzemi, které mohou vzejít například z rozdílných očekávání rodiny a majoritní kultury. Zvoleným respondentům jejich znalosti a zdroje umožňují uspět (pracovně či studijně, udržet kontakt se zemí původu), přesto svým způsobem nějak vyčnívají z obou kultur a zvýrazňuje se tak dynamická poloha vyjednávání identity.

Práci považuji za zdařilou a doporučuji k obhajobě.